

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 971/22
25.5.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Сање Пејовић, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Косана Аћимовић, адвокат из Алибунара, Братства и јединства 1, против тужене ББ из .., коју заступа пуномоћник Предраг Б. Басарић, адвокат из Панчева, Војводе Путника 2, ради дуга, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Основног суда у Панчеву П 1145/19 од 22.10.2021. године, у седници одржаној 25.05.2023. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П 1145/19 од 22.10.2021. године у ставу трећем, петом, шестом, седмом и осмом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П 1145/19 од 22.10.2021. године, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе.

Ставом другим изреке, дозвољено је расправљање по противтужби поднетој 27.05.2021. године.

Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца – противтуженог па је обавезана тужена-противтужиља да на име дуга, тужиоцу-противтуженом исплати: 251.098,00 динара са законском затезном каматом на износ од 244.923,73 динара, почев од 15.10.2012. године до коначне исплате, а са каматом на износ од 6.174,27 динара почев од 10.01.2018. године до исплате и износ од 250.854,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 248.306,34 динара, почев од

15.04.2013. године до коначне исплате, а на износ од 2.567,66 динара почев од 10.01.2018. године до исплате.

Ставом четвртим изреке, преостали део тужбеног захтева којим је тражено да се обавезе тужена-противтужиља да тужиоцу-противтуженом поред досуђеног плати и камату на износ од 6.174,27 динара у периоду од 15.10.2012. године до 09.01.2018. године и камату на износ од 2.567,66 динара у периоду до 15.04.2013. године до 09.01.2018. године, као и да се камата на трошкове поступка досуди у периоду од правноснажности пресуде до дана извршења, одбијен је као неоснован.

Ставом петим изреке, делимично је усвојен противтужбени захтев тужене и обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи на име стицања без основа исплати износ од 15.351,45 динара са законском затезном каматом од 26.04.2021. године до коначне исплате.

Ставом шестим изреке, у преосталом делу противтужбени захтев којим је тражено да се тужилац-противтужени обавезе да туженој-противтужиљи по истом основу исплати још 34.756,55 динара са законском затезном каматом од 26.04.2021. године до коначне исплате, одбијен је као неоснован.

Ставом седмим изреке, обавезана је тужена-противтужиља да тужиоцу-противтуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 176.100,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Ставом осмим изреке, обавезан је тужилац-противтужени да туженој-противтужиљи накнади трошкове поступка у износу од 45.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до коначне исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац побијајући је у ставу петом и осмом изреке, из свих законом предвиђених разлога и тужена из чијих навода произлази да пресуду побија против одлуке из става трећег, шестог и седмог изреке (очигледном омашком су као ожалбени означени став други и пети изреке), због свих законом предвиђених разлога.

Тужилац је доставио одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност означене пресуде у побијаном делу, применом члана 386 ЗПП ("Сл.гласник РС" бр. 72/2011 са изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да су жалбе неосноване.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности, док се у жалби тужене неосновано указује на то да је учињена битна повреда из тачке 12 наведене одредбе, с обзиром да је изрека пресуде у делу у коме тужена жалбом побија пресуду, јасна и није у супротности са датим разлозима који су потпуни и непротивречни.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је 16.05.2008. године са Фондом за развој Аутономне покрајине Војводине закључио уговор о кредиту ... којим је

тужиоцу одобрен кредит у износу од 2.000.000,00 динара за набавку основног стада, са роком враћања од 5 година у који је урачунат и период мировања отплате главнице кредита од 24 месеца почев од дана пуштања кредита у течај, а тужилац се обавезао да на износ одобреног кредита плаћа камату по стопи од 4,2% годишње, а у току периода мировања отплате главнице кредита је уговорено плаћање интеркаларне камате у висини од 1,5% годишње. Тужилац се као корисник кредита сагласио да се изврши корекција вредности пласираних средстава тако да се износ дуга утврђује у еврима по продајном курсу Народне банке Србије на дан пуштања кредита у течај, а прерачунава у динаре по продајном курсу еура код Народне банке Србије на дан доспећа ануитета (члан 3 уговора). Чланом 9 уговора о кредиту уговорено је да ће се отплата главнице кредита вршити у тромесечним ануитетима, по истеку периода мировања отплате главнице кредита, а датуми доспећа ануитета од по 2.238,56 евра утврђени су следећим редоследом: 05.07.2010. године (камата 250,94 евра, главница 1.978,62 евра), 15.10.2010. године (камата 239,48 евра, главница 1.999,08 евра), 15.01.2011. године (камата 218,81 евра, главница 2.019,75 евра), 15.04.2011. године (камата 197,93 евра, главница 2.040,63 евра), 15.07.2011. године (камата 176,83 евра, главница 2.061,73 евра), 15.10.2011. године (камата 155,51 евра, главница 2.083,05 евра), 15.01.2012. године (камата 133,98 евра, главница 2.104,58 евра), 15.04.2012. године (камата 122,22 евра, главница 2.126,34 евра), 15.07.2012. године (камата 90,23 евра, главница 2.148,33 евра), 15.10.2012. године (камата 68,02 евра, главница 2.170,54 евра), 15.01.2013. године (камата 45,58 евра, главница 2.192,98 евра) и 15.04.2013. године (камата 22,91 евра, главница 2.215,65 евра).

Тужилац и тужена су кумови а 08.06.2011. године закључили су уговор о уређењу међусобних односа и чланом 1 споразума констатовали су да су за потребе набавке основног стада по уговору о кредиту ... од 16.05.2008. године код Фонда за развој аутономне покрајине Војводине, заједнички остварили кредит у износу од 26.826,72 евра са правом сваког уговарача на 1/2 кредита. Потом су у члану 2 уговора констатовали динамику исплате кредита и то грејс период од две године, а потом и отплату у тромесечним ануитетима, почев од 15.07.2010. године закључно са 15.04.2013. године у једнаким износима рате од 2.238,56 евра, са уплатом у динарској противвредности по продајном курсу НБС на дан плаћања ануитета. Чланом 3 уговора парничне странке су констатовале да уговарачи утврђују начин отплате кредита на следећи начин: тужилац је исплатио доспеле ануитете са роковима отплате од 15.07.2010. године, 15.10.2010. године и 15.01.2011. године, а тужена се обавезује да исплати доспеле рате од 15.04.2011. године и ануитете на дан доспећа 15.07.2011. године и 15.10.2011. године, а по исплати рате од 15.10.2011. године уговарачи ће наизменично вршити исплате на дан доспећа тако што ће тужилац плаћати рате које доспевају 15.01.2012., 15.07.2012. и 15.01.2013. године, а тужена рате које доспевају 15.04.2012., 15.10.2012. и 15.04.2013. године.

С обзиром да тужена није враћала зајам тужиоцу, он је покренуо поступак пред Основним судом у Панчеву, Судска јединица Алибунар и пресудом због пропуштања П 850/12 од 26.06.2012. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана је тужана да тужиоцу на име дуга исплати 231.637,00 динара, са законском затезном каматом од 15.04.2011. године до исплате, износ од 235.085,00 динара са законском затезном каматом од 15.07.2011. године до исплате, износ од 228.640,00 динара са законском затезном каматом од 15.10.2011. године до исплате и износ од 254.746,00 динара са

законском затеном каматом од 15.04.2012. године до исплате, тако да је укупно досуђена главница 950.108,00 динара. Тужена је слику ВВ коју је држала у просторијама Привредне банке где је добила отказ, однела код тужиоца где се слика и сада налази, с тим што тужилац не жели да је задржи и спреман је у било ком моменту да слику врати туженој.

На дан 15.04.2011. године противвредност износа од 2.238,56 евра износила је 227.776,39 динара, пресудом на основу пропуштања Основног суда у Панчеву П 85/12 од 26.06.2012. године тужена је обавезана да плати 231.637,00 динара, због чега је у принудном поступку тужили више наплаћено 3.380,61 динар, него што је то у споразуму парничних странака, на дан 15.07.2011. године противвредност износа од 2.238,56 евра је износила 231.167,136 динара, а напред означеном пресудом на основу пропуштања тужена је обавезана да плати рату у износу од 235.085,00 динара, те је више наплаћено 3.917,84 динара, према продајном курсу НБС на дан 15.10.2011. године противвредност износа од 2.238,56 евра износила је 224.829,54 динара па је пресудом на основу пропуштања тужена обавезана да плати износ од 228.640,00 динара, те је у прунудном поступку више наплаћено 3.810,46 динара него према споразуму парничних странака, док је према продајном курсу НБС на дан 15.04.2012. године када је доспела рата од 2.238,56 евра, динарску противвредност чинио износ од 250.500,46 динара а означеном пресудом на основу пропуштања тужена је обавезана да плати рату у износу од 254.746,00 динара, те је у принудном поступку наплаћено 4.245,54 динара више него што је то према споразуму парничних странака на тај дан доспевало. Више наплаћени износи чине збир од 15.351,45 динара.

Полазећи од тога да је између парничних странака уговорен зајам у износу од 1.000.000,00 динара са плаћањем интереса односно уговореном каматом и враћањем у ратама, тако што ће свака рата понаособ представљати динарску противвредност износа од 2.238,56 евра (обухвата део износа главног дуга и камате), с позивом на члан 557, 558, 559 и 562 ЗОО, првостепени суд је одлучио као у ставу првом изреке пресуде. Приликом израчунавања висине главног дуга, суд је пошао од тога да износ од 2.238,56 евра по продајном курсу НБС на дан 15.10.2012. године, када је доспела рата коју тужена није платила, одговара износу од 252.599,00 динара и крећући се у границама постављеног тужбеног захтева обавезао тужену да тужиоцу исплати 251.098,00 динара, док износ од 250.874,00 динара чини противвредност рате од 2.238,56 евра која је доспела на наплату 15.04.2013. године по продајном курсу евра на тај дан. С обзиром да је на дан 15.10.2012. године износ рате од 2.238,56 евра обухватао износ од 2.170,54 евра главнице, што одговара противвредности од 244.923,7336 динара и 68,02 евра камате у противвредности од 7.675,37 динара, док је на дан 15.04.2013. године када је доспела следећа неисплаћена рата износ од 2.215,65 евра чинио главницу, што одговара противвредности од 248.306,34 динара, док је 22,91 евра представљало камату, што одговара противвредности од 2.567,50 динара, првостепени суд је с позивом на члан 279 Закона о облигационим односима, обавезао тужену да на износ од 244.923,7336 динара плати законску затезну камату почев од 15.10.2012. године па до исплате, а на износ од 6.174,27 динара камату од 10.01.2018. године као дана подношења тужбе па до исплате, као што је на износ од 248.306,00 динара досудио законску затезну камату почев од 15.04.2013. године па до коначне исплате, а на износ од 2.567,66 динара је досудио законску затезну камату почев од 10.01.2018. године као дана подношења тужбе па до исплате. У нежалбеном ставу четвртим изреке, суд је одбио преостали део

тужбеног захтева којим је тражено да суд обавезе тужену да тужиоцу плати камату на износ од 6.174,27 динара у периоду од 15.10.2012. године до 09.01.2018. године и на износ од 2.567,00 динара у периоду од 15.04.2013. године до 09.01.2018. године.

Ставом петим изреке, суд је усвојио противтужбени захтев и обавезао тужиоца да туженој на име стицања без основа, исплати износ од 15.351,45 динара са законском затезном каматом почев од 26.04.2001. године па до коначне исплате, као износе који су тужили више наплаћени у извршном поступку, док је у преосталом делу а за исплату износа од још 34.756,55 динара са законском затезном каматом почев од 26.04.2021. године, тужбени захтев одбио.

У нежалбеном ставу првом и другом изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе, као што је дозвољено расправљање по противтужби поднетој 27.05.2021. године.

Одлука је у побијаном делу резултат правилно утврђеног чињеничног стања које је засновано на правилној оцени доказа, а на тако правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право. За донету одлуку су изнети јасни, непротивречни и потпуни разлози које овај суд у свему прихвата.

Стоје наводи жалбе да је зајам дат у динарима, као што и у динарима треба да буде враћен, али су без значаја за правилност донете одлуке. Према писаном споразуму закљученом између парничних странака, уговорено је индексирање кредита у валути евро на начин да је вредност датог зајма обрачуната у тој валути и уговорено је враћање рата по продајном курсу евра код НБС на дан доспелости. То значи да су странке уговориле валутну клаузулу, а туженој која је према сопственим наводима код адвоката учествовала у сачуњавању писмена, на тај начин је постало познато како ће се валутна клаузула примењивати, па је реч о дозвољеном уговарању валутне клаузуле.

Жалбени наводи тужене да јој уствари није исплаћено 1.000.000,00 динара већ 100.000,00 мање што је морала да прихватити јер јој је новац био неопходан, па споразум између парничних странака чини сагласно томе правни посао зеленашким, представљају понављање навода истицаних током поступка, које је првостепени суд и према становишту жалбеног суда правилно оценио сагласно члану 8 ЗПП, као несагласне садржини писаног споразума закљученог између парничних странака, правилно ценећи и неубедљивост исказа тужене у погледу износа који јој је предат.

С обзиром да је према правилном становишту првостепеног суда уговорен зајам са плаћањем камате сагласно члану 558 став 1 Закона о облигационим односима, да у току поступка није било сумње да уговорена камата не прелази стопу камате која се у месту исплате плаћа на штедне улоге по виђењу, као што су парничне странке дуговани износ обрачунале кроз анuitете које је тужена била у обавези да плаћа са уговореним роковима доспелости, а првостепеном суду је за обрачун висине преосталог дуга било довољно знање из области основних математичких операција, неосновано се у жалби истиче да је суд погрешно оценио изведени доказ вештачењем, као ирелевантан. Такозвани негативни салдо по обрачуну судског вештака економско финансијске струке, који даје туженој основа за веровање да је дуг из зајма исплатила односно преплатила, настаје када се као полазиште узме износ позајмице од 9.000 евра (који је

тужена поменула у свом исказу као износ о коме се преговарало) односно 900.000,00 динара за који је тужена тврдила да јој је предат, као што је судски вештак је од тих износа одузео 1.046.109,00 динара, као износ за који сматра да туженој досуђен пресудом због пропуштања, а такав обрачун судског вештака је заснован на чињеницама које су у супротности са правилним утврђењем да је туженој предат износ од 1.000.000,00 динара, да је уговорена камата и начин плаћања на напред изнет начин, док је пресудом због пропуштања туженој досуђен је износ главног дуга од 950.000,00 динара а не 1.046.109,00 динара .

Остали наводи жалби парничних странака били су предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, нису посебно образлагани, посебно јер жалба тужиоца не садржи образложење, док жалба тужене не садржи наводе којима се побија одлука у одбијајућем делу противтужбеног захтева.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка која је резултат правилне примене члана 154, 155 ЗПП.

Туженој нису признати трошкови другостепеног поступка с обзиром на његов исход применом члана 165 ЗПП.

Из изложених разлога применом члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

**Председник већа-судија
Сања Пејовић, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић